FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (andra avdelningen)
av den 29 juni 1993*

I mål T-7/92

Asia Motor France SA, Livange (Luxemburg),

Jean-Michel Cesbron, näringsidkare, Livange (Luxemburg),

Europe Auto Service SA (EAS), Livange (Luxemburg),

Monin Automobiles SA, Bourg-de-Péage (Frankrike),

Somaco SA, Fort-de-France (Frankrike),

företrädda av advokaten Jean-Claude Fourgoux, Paris och Bryssel, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokatbyrån Pierrot Schiltz, 4, rue Béatrix de Bourbon,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Berend Jan Drijber, rättstjänsten, och Virginia Melgar, nationell tjänsteman med förordnande vid kommissionen, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg hos Nicola Annecchino, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

svarande.

Talan avser ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 5 december 1991 om avslag på de klagomål som sökandena ingivit avseende en konkurrensbegränsande samverkan som de har hävdat strider mot artikel 85 i EEG-fördraget.

* Rättegångsspråk: franska.

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

sammansatt av ordföranden J. L. Cruz Vilaça och domarna D. P. M. Barrington, J. Biancarelli, A. Saggio och A. Kalogeropoulos,

justitiesekreterare: H. Jung,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 22 april 1993,

meddelar följande

dom

Faktiska omständigheter i målet

1 Sökandena bedriver import till och handel i Frankrike med japanska bilar som har övergått till fri omsättning i andra medlemsstater i gemenskapen såsom Belgien och Luxemburg.

2 En av sökandena, J.-M. Cesbron, ingav den 18 november 1985 ett klagomål till kommissionen avseende en överträdelse av artiklarna 30 och 85 i EEG-fördraget (nedan kallat "fördraget"), eftersom han ansåg sig missgynnas av en otillåten samverkan mellan fem importörer av japanska bilar till Frankrike, närmare bestämt Sidat Toyota France, Mazda France Motors, Honda France, Mitsubishi Sonauto och Richard Nissan SA. Detta klagomål följdes den 29 november 1988 av ett nytt klagomål beträffande dessa fem importörer, denna gång ingivet av fyra av de fem sökandena [J.-M. Cesbron, Asia Motor France SA, Monin Automobiles SA och Europe Auto Service SA (EAS)], med stöd av artikel 85 i fördraget.

3 De klagande företagen gjorde i det sistnämnda klagomålet i huvudsak gällande att de fem ovan nämnda importörerna av japanska bilar gentemot den franska förvaltningen hade åtagit sig att på den franska marknaden inte sälja ett större antal bilar än tre procent av det antal motorfordon som under föregående kalenderår hade registrerats inom hela det franska territoriet. De fem importörerna skulle enligt klagandena ha överenskommit att fördela denna andel mellan sig enligt i förväg fastställda regler och att utesluta alla

andra företag som i Frankrike ville sälja fordon av japanskt ursprung av andra märken än dem som såldes av företagen i den påstådda samverkan.

4 Sökandena gjorde i detta klagomål även gällande att den franska förvaltningen i utbyte mot denna självbegränsning hade utökat hindren för den fria rörligheten för fordon av japanskt ursprung av andra märken än de fem märken som såldes av företagen i den påstådda samverkan. För det första hade ett registreringsförfarande som avvek från det normala införts för fordon som parallellimporteras. Dessa fordon betraktades som begagnade fordon och måste därför genomgå en dubbel teknisk kontroll. För det andra hade fransk polis givits instruktioner om att ingripa mot köpare av sådana fordon av japanskt ursprung som förs i trafik [i Frankrike] men är registrerade i utlandet. Slutligen skulle det även för bruksfordon, på vilka normalt tillämpas en lägre mervärdesskattesats än på vanliga personbilar, vid införseln till Frankrike tas ut mervärdesskatt enligt en högre skattesats, vilken inte förrän senare skulle nedsättas till den normalt tillämpliga skattesatsen, med de nackdelar som detta innebär för säljaren i förhållande till köparen.

5 Med stöd av artikel 11.1 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av artiklarna 85 och 86 i fördraget (EGT 1962, nr 13, s. 204, nedan kallad "förordning nr 17") begärde kommissionen i skrivelse av den 9 juni 1989 upplysningar av importörerna i fråga. I skrivelse av den 20 juli 1989 uppmanade generaldirektoratet för industrifrågor vid franska ministeriet för industri, infrastruktur, bostäder, transporter och turism importörerna att inte besvara en av de frågor som kommissionen hade ställt. Uppmaningen hade följande lydelse:

"Ni har för kännedom översänt en skrivelse från kommissionen av den 9 juni 1989.

Kommissionen har i skrivelsen begärt att Ni till denna skall överlämna information om den politik som de franska myndigheterna tillämpar angående import av japanska fordon.

Det ankommer inte på Er att i dessa myndigheters ställe och för deras räkning svara kommissionen."

6 Kommissionen begärde därefter i skrivelse av den 16 oktober 1989 upplysningar av de franska myndigheterna. Den 28 november 1989 besvarade de franska myndigheterna genom Frankrikes ständiga representation vid Europeiska gemenskaperna denna begäran om upplysningar genom att i huvudsak

anföra att "...de frågor som rör de i kommissionens skrivelse nämnda företagens handlande saknar i detta sammanhang relevans, eftersom detta handlande är kopplat till den reglering som myndigheterna har önskat. Dessa företag har nämligen inte någon handlingsfrihet vid tillämpningen av denna reglering".

7 Eftersom kommissionen inte hörde av sig till dem, översände de fyra sökandena den 21 november 1989 en skrivelse till kommissionen i vilken de uppmanade den att ta ställning till de klagomål som hade ingivits. Då kommissionen alltjämt inte hörde av sig väckte de fyra företagen den 20 mars 1990 passivitets- och skadeståndstalan vid domstolen. Genom beslut av den 23 maj 1990 i målet Asia Motor France m.fl. mot kommissionen (C-72/90, Rec. 1990, s. I-2181) avvisade domstolen passivitets- och skadeståndstalan i den del den avsåg fastställelse av att kommissionen hade förhållit sig passiv i förhållande till den påstådda överträdelsen av artikel 30 i fördraget samt flyttade över målet till förstainstansrätten i den del det avsåg fastställelse av att kommissionen hade förhållit sig passiv i förhållande till den påstådda överträdelsen av artikel 85 i fördraget samt det ansvar som följde därav.

8 Under tiden hade generaldirektören vid kommissionens generaldirektorat för konkurrens i skrivelse av den 8 maj 1990 underrättat de fyra sökandena i enlighet med artikel 6 i kommissionens förordning nr 99/63/EEG av den 25 juli 1963 om sådana förhör som avses i artikel 19.1 och 19.2 i rådets förordning nr 17 (EGT 1963, nr 127, s. 2268, nedan kallad "förordning nr 99/63"), att kommissionen inte avsåg att bifalla deras klagomål och anmodade dem att inkomma med eventuella synpunkter på detta. Den 29 juni 1990 inkom sökandena med yttranden till kommissionen, i vilka de vidhöll att klagomålet var välgrundat.

9 Förstainstansrätten fastslog därefter i dom av den 18 september 1992 att det saknades anledning att pröva yrkandena i ansökan i den mån som den grundade sig på artikel 175 i fördraget. Förstainstansrätten avvisade i övrigt sökandenas skadeståndsyrkanden (mål T-28/90 Asia Motor France m.fl. mot kommissionen, Rec. 1992, s. II-2285).

10 Den 5 juni 1990 inkom även bolaget Somaco med ett klagomål till kommissionen, vilket riktade sig mot åtgärder som hade vidtagits av bolagen CCIE, SIGAM, SAVA, SIDA och Auto GM, samtliga etablerade i Lamentin (Martinique), och samtliga återförsäljare och importörer av fordon av märkena Toyota, Nissan, Mazda, Honda respektive Mitsubishi på denna ö.

Detta klagomål, vilket grundade sig på artiklarna 30 och 85 i fördraget, riktade sig mot den franska förvaltningens åtgärder av den anledningen att dessa hade till syfte att förhindra att klaganden bedrev parallellimport av fordon av vissa japanska märken samt av fordon av det koreanska märket Hyundai.

11 Genom skrivelse av den 9 augusti 1990 underrättade kommissionen, med hänvisning till sin skrivelse till de fyra andra sökandena av den 8 maj 1990, bolaget Somaco att den inte avsåg att bifalla dess klagomål och anmodade i enlighet med artikel 6 i förordning nr 99/63 bolaget att inkomma med synpunkter. Somaco vidhöll i skrivelse av den 28 september 1990 att klagomålet var välgrundat.

12 Genom skrivelse av den 5 december 1991, undertecknad av kommissionären med ansvar för konkurrensfrågor, underrättade kommissionen de fem sökandena om att de klagomål som hade ingivits den 18 november 1985, den 29 november 1988 respektive den 5 juni 1990 hade avslagits.

13 Skrivelsen lyder som följer:

"Jag hänför mig till följande klagomål:

1. De klagomål som har ingivits av J. M. Cesbron (JMC Automobiles i Luxemburg), Asia Motor France (i Luxemburg), Monin Automobiles (i Bourg-de-Péage) respektive EAS (i Luxemburg)

   — den 18 november 1985, rörande artikel 30 i fördraget, mot åtgärder som kan tillskrivas den franska förvaltningen,

   — den 29 november 1988, rörande artikel 85 i fördraget, mot åtgärder som har vidtagits av franska importörer av fordon av de fem japanska märkena Toyota, Honda, Nissan, Mazda och Mitsubishi, vilket klagomål även berör den franska staten enligt artikel 30,

   — på den grunden att dessa åtgärder var avsedda att förhindra att klagandeföretagen bedrev parallellimport till Frankrike av fordon – framför allt av märkena Isuzu, Daihatsu, Suzuki och Subaru – som hade övergått till fri omsättning i andra medlemsstater, i synnerhet i Belgien och i Luxemburg.

(sida 2)

2. Det klagomål som har ingivits av bolaget Somaco i Lamentin den 5 juni 1990 rörande artiklarna 30 och 36 samt artikel 85 i fördraget, mot åtgärder av bolagen CCIE, SIGAM, SAVA, SIDA och Auto GM, samtliga etablerade i Lamentin och samtliga återförsäljare och importörer av fordon av märkena Toyota, Nissan, Mazda, Honda respektive Mitsubishi på ön Martinique, vilket klagomål även riktar sig mot den franska förvaltningens åtgärder av den anledningen att dessa hade till syfte att förhindra att klaganden bedrev parallellimport av dels fordon av dessa japanska märken, dels fordon av det koreanska märket Hyundai.

Kommissionen har granskat de faktiska och rättsliga omständigheter som beskrivs i dessa klagomål och har genomfört undersökningar hos de ifrågavarande företagen. Därefter gav kommissionen, genom skrivelser av den 8 maj 1990 respektive den 9 augusti 1990, i enlighet med artikel 6 i förordning (EEG) nr 99/63 klagandeföretagen möjlighet att framföra sina synpunkter på kommissionens avsikt och grunderna för beslutet att avslå deras klagomål.

I de svar som ingavs till kommissionen av klagandena den 29 juni 1990 respektive den 28 september 1990 tillkom inte några nya omständigheter, argument eller lagrum till stöd för deras krav. Kommissionen ser därför inte någon anledning att ändra sin avsikt att avslå deras klagomål av följande skäl, som redan nämnts i dess skrivelser av den 8 maj 1990 och den 9 augusti 1990:

— vad gäller en eventuell tillämpning av artikel 85 har det vid de undersökningar som kommissionens tjänstemän har utfört konstaterats att de fem ifrågavarande importörernas handlande utgör en väsentlig del av de franska myndigheternas politik i fråga om import av japanska motorfordon till Frankrike. Det finns i detta hänseende anledning att erinra om att sådan import är föremål för en reglering på nationell nivå. De franska myndigheterna fastställer inom ramen för denna reglering inte bara det totala antalet fordon som får importeras varje år till Frankrike, utan även närmare regler om hur detta antal skall fördelas, bland annat genom att förbehålla fordonen enbart för de ifrågavarande importörerna. Detta är innebörden av den information som de franska myndigheterna har givit kommissionen i en

skrivelse av den 28 november 1989, i vilken det sägs att de fem importörernas handlande 'är kopplat till den reglering som myndigheterna har önskat' och att importörerna inte har 'någon handlingsfrihet vid tillämpningen av denna reglering'. Dessa importörer har följaktligen inte något handlingsutrymme i detta ärende.

(sida 3)

Med hänsyn till de ovan angivna omständigheterna anser kommissionen att det inte finns något samband mellan Ert intresse i saken och den påstådda överträdelsen av artikel 85, eftersom en eventuell tillämpning av artikel 85 inte skulle kunna avhjälpa de förhållanden som Ni anser Er missgynnas av. Myndigheternas fastställande av ett totalt antal fordon omfattas inte av artikel 85, eftersom en tillämpning av denna bestämmelse på fördelningen av dessa fordon inte skulle kunna åstadkomma att Ert bolag beviljades tillstånd att bedriva import. För det första är det svårt att se hur Ni skulle kunna tillåtas att deltaga i en fördelning som Ni själva har betecknat som otillåten samverkan. För det andra innebär den nationella regleringen, såsom angivits ovan, att inga andra importörer än de fem ifrågavarande kan tilldelas fordon. Att fastställa att artikel 85 har överträtts skulle under sådana omständigheter inte på något sätt förändra Er ställning i förhållande till importörerna i fråga.

Det hinder för handeln mellan medlemsstaterna som eventuellt skulle kunna följa av att det inte är möjligt att importera koreanska motorfordon av märket Hyundai till Frankrike måste anses sakna märkbar effekt på grund av detta märkes svaga ställning inom gemenskapen.

— Vad gäller frågan om artikel 30 eventuellt skall tillämpas kan konstateras att en sådan tillämpning inte kan komma i fråga eftersom det med hänsyn till den gemensamma handelspolitiken saknas ett gemenskapsrättsligt allmänintresse.

Följaktligen meddelas Ni härmed att kommissionen av ovan angivna skäl beslutat att avvisa tidigare nämnda klagomål, som ingivits den 18 november 1985 respektive den 29 november 1988 av företagen JMC Automobiles, Asia Motor, Monin och EAS samt den 5 juni 1990 av bolaget Somaco."

Förfarandet och parternas yrkanden

14 Genom en ansökan, som inkom till förstainstansrättens kansli den 4 februari 1992, väckte sökandena talan mot kommissionens ovan nämnda beslut av den 5 december 1991.

15 Det skriftliga förfarandet förlöpte normalt och avslutades den 17 november 1992.

16 Förstainstansrätten (andra avdelningen) beslutade på grundval av referentens rapport att inleda det muntliga förfarandet. Dessförinnan inbjöd den parterna att som ett led i processföringen framlägga vissa handlingar och besvara vissa skriftliga frågor den 13 februari respektive den 2 april 1993. Sökandena och svaranden framlade de önskade dokumenten och besvarade de frågor som förstainstansrätten ställt genom skrivelser registrerade dels den 22 mars 1993, dels den 23 mars och den 15 april 1993. Vid det offentliga sammanträdet den 22 april 1993 avgav de muntliga yttranden och besvarade muntliga frågor från förstainstansrätten.

17 Sökandena har i ansökan yrkat att förstainstansrätten skall

— fastställa att den påtalade konkurrensbegränsande samverkan såväl i moderlandet Frankrike som på Martinique utgör en överträdelse av artikel 85.1 i fördraget,

— följaktligen ogiltigförklara kommissionens beslut daterat den 5 december 1991 eftersom det är grundat på artikel 85 i fördraget.

18 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa första delen av talan, i den mån däri yrkas att förstainstansrätten skall fastställa att den påtalade samverkan såväl i moderlandet Frankrike som på Martinique utgör en överträdelse av artikel 85 i fördraget,

— avvisa talan om ogiltigförklaring i dess helhet som ogrundad,

— förplikta sökandena att ersätta rättegångskostnaderna.

19 Sökandena har i sin replik yrkat att förstainstansrätten skall

— ta upp sökandenas talan om ogiltigförklaring till prövning,

— beakta att sökandena, till följd av kommissionens formella invändning ändrar formuleringen i sin ansökan så att de inte längre kräver fastställelse av den otillåtna samverkan som påtalats, utan endast en ogiltigförklaring av skrivelsen av den 5 december 1991, så att kommissionen drar de lämpliga slutsatserna därav.

Talans omfattning

20 Inledningsvis skall konstateras att sökandena i sin replik har frångått sitt ursprungliga yrkande om att få fastställt att den påtalade samverkan utgör en överträdelse av artikel 85 i fördraget. Under dessa förhållanden har förstainstansrätten att pröva det enda resterande yrkandet, nämligen ogiltigförklaringen av kommissionens beslut av den 5 december 1991, i den mån detta grundar sig på artikel 85 i fördraget, vars tillåtlighet är oomtvistad.

Yrkandet om ogiltigförklaring

21 Sökandena har åberopat fem grunder till stöd för sin talan. Den första avser överträdelse av väsentliga formföreskrifter, den andra överträdelse av fördraget, den tredje åsidosättande av proportionalitetsprincipen, den fjärde åsidosättande av principen om icke-diskriminering och den femte maktmissbruk.

Den första grunden, avseende överträdelse av väsentliga formföreskrifter

Parternas argument

22 Sökandena har gjort gällande att beslutet av den 5 december 1991 är otillräckligt motiverat genom att det inte preciserar på vilken rättslig grund, på vilka gemenskapstexter eller på vilken tolkning av domstolens rättspraxis som kommissionen grundar sig för att vägra att förkasta den påstådda samverkan. Sökandena har hävdat att motiveringen i ett beslut enligt dom-

stolens rättspraxis på ett klart och otvetydigt sätt skall visa hur den gemenskapsinstitution resonerat som är upphov till den omtvistade rättsakten, så att berörda parter får veta skälen till den åtgärd som vidtagits och så att domstolen kan utöva sin prövningsrätt.

23 Sökandena har i repliken utvecklat två speciella aspekter av grunden om otillräcklig motivering.

24 I första hand har sökandena kritiserat kommissionen för att den inte besvarat de framförda anmärkningarna och särskilt att den, med hänsyn till de fakta som lagts fram, inte motiverat sin slutsats att de fem ifrågavarande importörerna inte har något handlingsutrymme. Sökandena har särskilt gjort gällande att den omständigheten att kommissionen påstår att situationen på marknaden i fråga helt och hållet är ett resultat av myndigheternas politik, utan att genom ett strukturerat resonemang visa hur den kommit fram till denna uppfattning, innebär att dess beslut saknar motivering.

25 I andra hand har sökandena kritiserat kommissionen för att den accepterat den franska regeringens påståenden utan att ha vidtagit de undersökningar som är nödvändiga för att granska om dessa var välgrundade. I själva verket finns ingenting som bevisar att fördelningen av importkvoten på 3 procent i moderlandet Frankrike och 15 procent på Martinique endast skulle bero på en ensidig bestämmelse från den franska regeringen, medan det tvärtom framgår av de handlingar som förelagts kommissionen att de fem ifrågavarande importörerna aktivt deltar i uppdelningen av marknaden genom fortlöpande överläggningar inom ramen för sin branschförening. Sökandena har erinrat om att den franska regeringen uppmanade dessa importörer att inte besvara en av kommissionens frågor, där denna bad om alla handlingar som rörde införandet och fördelningen av importkvoten. De påminner också om att den reglering som införts av de franska myndigheterna inte bygger på någon tvingande lag eller annan författning, utan förefaller vara en rent administrativ praxis. Efter att ha citerat flera utdrag ur fackpressen som de menar bevisar att de fem importörerna har handlingsfrihet på området, sammanfattar sökandena att kommissionen på grund av domstolens rättspraxis var skyldig att pröva de faktiska omständigheter som de hade framlagt, för att kontrollera riktigheten i de franska myndigheternas påståenden. Motiveringen till beslutet är således omtvistlig, eftersom där inte framförs något bevis för att de franska myndigheternas påståenden är korrekta utan det endast redogörs för dem.

26 Kommissionen har svarat att det omtvistade beslutet är vederbörligen motiverat och att förstainstansrätten har möjlighet att kontrollera lagenligheten av det. Kommissionen har påpekat att beslutet hänvisar till de artiklar i fördraget utifrån vilka den bedömt klagomålet och att det innehåller en sammanfattning av klagomålen, en uppräkning av de åtgärder som vidtagits vid undersökningen och den korrespondens som utväxlats samt en redogörelse för skälen till avslaget och en slutsats. Kommissionen har gjort gällande att en läsning av redogörelsen för skälen gör det möjligt att förstå det resonemang som föranlett kommissionen att avslå klagomålen. Den menar att det är bevisat att avslaget beror på slutsatsen att det saknas anledning att följa upp klagomålet, eftersom de anförda omständigheterna är ett resultat av statsmaktens politik och inte av en samverkan mellan de fem importörerna. Kommissionen har också gjort gällande att den i ett beslut om avslag på ett klagomål inte är tvungen att hänvisa till domstolens tillämpliga rättspraxis.

27 Kommissionen anser vidare att sökandena förväxlar frågan huruvida den omtvistade rättsakten uppfyller kraven i artikel 190 i fördraget med frågan huruvida beskrivningen av de faktiska omständigheterna i beslutet är tillräckligt underbyggd. Enligt kommissionen framgår det av repliken att sökandena klart har förstått kommissionens resonemang, även om de bestrider att det är välgrundat.

28 Kommissionen har slutligen anfört att den riktat en formell förfrågan till den franska regeringen och har påpekat att förordning nr 17 även om den gör det möjligt för kommissionen att be en medlemsstat om upplysningar, inte erbjuder de medel som krävs för att kontrollera om svaret är korrekt. Kommissionen anser sig inte kunna lämna ett svar som givits av en medlemsstat utan avseende eller behandla det som inkorrekt.

Förstainstansrättens bedömning

29 Förstainstansrätten finner inledningsvis att sökandena med den första grunden inte bara har gjort gällande att det omtvistade beslutet är otillräckligt motiverat utan också ifrågasätter lagenligheten av kommissionens första skäl för avslag, nämligen att de ifrågavarande importörerna inte har någon handlingsfrihet när det gäller fördelningen av marknaden.

— Otillräcklig motivering

30 På denna punkt skall för det första understrykas att motiveringen i ett beslut som går någon emot, såsom framgår av domstolens och förstainstansrättens fasta rättspraxis dels måste göra det möjligt för den som beslutet riktar sig till att få kännedom om grunderna för det fattade beslutet, så att han i förekommande fall kan göra sina rättigheter gällande och avgöra huruvida beslutet är välgrundat eller ej (dom av den 24 januari 1992 i målet T-44/90 La Cinq mot kommissionen, Rec. 1992, s. II-0001), dels göra det möjligt för gemenskapernas domstolar att utöva sin prövningsrätt.

31 För det andra skall noteras att kommissionen enligt domstolens och förstainstansrättens rättspraxis, i motiveringen till beslut som den har att fatta för att säkerställa att konkurrensreglerna efterlevs inte är skyldig att ta ställning till samtliga argument som de berörda parterna åberopar till stöd för sina ansökningar. Det är i själva verket tillräckligt att kommissionen redovisar de faktiska omständigheter och rättsliga överväganden som är av väsentlig betydelse för beslutets utformning (se senast ovan nämnda dom La Cinq mot kommissionen).

32 Förstainstansrätten har vid läsningen av det omtvistade beslutet funnit att detta anger de grundläggande faktiska och rättsliga omständigheterna på vilka det grundar sig och sålunda gör det möjligt för sökandena att ifrågasätta att det är välgrundat och för förstainstansrätten att utöva sin legalitetskontroll. Härav följer att det omtvistade beslutet inte är otillräckligt motiverat.

— Det välgrundade i motiveringen till beslutets första del

33 På denna punkt skall erinras om att den rättsliga prövningen av sådana rättsakter från kommissionen som inbegriper komplicerade ekonomiska bedömningar skall inskränka sig till en kontroll av att förfaranderegelerna iakttagits, att motiveringen är tillräcklig, att materiella fakta är korrekt återgivna och att det inte föreligger något uppenbart misstag i bedömningen eller något maktmissbruk (se domstolens dom av den 17 november 1987 i de förenade målen 142/84 och 156/84 BAT och Reynolds mot kommissionen, Rec. 1987, s. 4487, och senast domstolens dom av den 15 juni 1993 i målet C-225/91 Matra mot kommissionen, Rec. 1993, s. I-3203, punkterna 23 och 25).

34 För övrigt skall understrykas att det i de fall där kommissionen har befogenhet att göra en skönsmässig bedömning för att kunna utföra sina uppgifter är desto viktigare att respektera de garantier som gemenskapsrätten ställer vad gäller det administrativa förfarandet. Dessa garantier omfattar bland annat kravet att den behöriga institutionen omsorgsfullt och opartiskt skall pröva alla omständigheter som är relevanta i det aktuella fallet (se domstolens dom av den 21 november 1991 i målet C-269/90 Technische Universität München, Rec. 1991, s. I-5469, samt dom i det ovan nämnda målet La Cinq mot kommissionen).

35 Det är mot denna bakgrund som förstainstansrätten, vad gäller handläggningen av ansökningar som ingivits till kommissionen på grundval av artikel 3 i förordning nr 17, bedömt att kommissionen "även om den inte är skyldig att företa en utredning, likväl enligt de processuella garantier som föreskrivs i artikel 6 i förordning nr 99/63 är skyldig att noggrant undersöka de faktiska och rättsliga omständigheter som klagandeparten fört fram, för att bedöma huruvida det därav framgår att det föreligger ett uppträdande som kan snedvrida konkurrensen inom den gemensamma marknaden och påverka handeln mellan medlemsstaterna" (se förstainstansrättens dom av den 18 september 1992 i målet T-24/90 Automec mot kommissionen, Rec. 1992, s. II-2223, samt domstolens däri nämnda rättspraxis).

36 Även om kommissionen med stöd av förstainstansrättens ovan nämnda rättspraxis inte är skyldig att företa en undersökning av varje klagomål som ingivits till den, skall den i gengäld då den beslutar att inleda en sådan, utom i vederbörligen motiverade fall, göra detta med den omsorg, den noggrannhet och den uppmärksamhet som krävs för att med full kännedom om saken kunna bedöma de faktiska och rättsliga omständigheter som klagandena underställt kommissionen för bedömning.

37 Det är mot bakgrund av dessa överväganden som det, för en bedömning av lagenligheten av det första skälet för att avslå klagomålet, finns anledning att dels granska det bevismaterial som lagts fram av klagandena, dels undersöka om det omtvistade beslutet innehåller en lämplig prövning av de faktiska och rättsliga omständigheter som underställts kommissionen för bedömning.

38 I föreliggande fall är de överträdelser som klagandena gjort gällande, såsom framgår av de tre ovan nämnda klagomålen, följande:

— för det första dels en samverkan mellan den franska förvaltningen och de franska importörerna av bilar av de japanska märkena Toyota,

Honda, Nissan, Mazda och Mitsubishi, vilken gick ut på att importörerna accepterade att begränsa sin sammanlagda andel av den franska bilmarknaden till tre procent i utbyte mot ett åtagande av de franska myndigheterna att ge dem ensamrätt på det totala antalet bilar av japanskt ursprung, dels en samverkan mellan företagen i fråga, i syfte att fördela deras sammanlagda marknadsandel mellan dem (klagomålet Cesbron av den 18 november 1985 och klagomålet Cesbron, Asia Motor, Monin Automobiles, EAS av den 29 november 1988),

— för det andra en samverkan mellan återförsäljarna av ovan nämnda märken på ön Martinique och förvaltningen, som innebar att dessa återförsäljare accepterade att begränsa sin andel av bilmarknaden på Martinique till 15 procent i utbyte mot ett löfte om ensamrätt på det totala antalet bilar av japanskt ursprung, samt en samverkan mellan dessa företag, i syfte att fördela deras sammanlagda marknadsandel (klagomålet Somaco av den 5 juni 1990).

39 Förstainstansrätten har konstaterat att sökandena i samband med att de ingav sina klagomål eller under utredningen av dessa, till stöd för sina påståenden bland annat överlämnade till kommissionen två handlingar vilkas bevisvärde vid ett första påseende inte kan underkännas utan en grundligare prövning. Det rör sig för det första om en kopia av ett mötesprotokoll från ett interministeriellt sammanträde måndagen den 19 oktober 1987, vid vilket representanter för de företag som berörs av klagomålet av den 5 juni 1990 också närvarade, liksom vissa representanter för de franska myndigheterna (se bilaga 23 till ansökan varigenom talan väckts). Enligt detta protokoll bestämde de närvarande återförsäljarna efter en diskussion mellan samtliga deltagare bland annat "att acceptera en självbegränsning gällande samtliga märken till 15 procent av den totala marknaden och att ovillkorligen följa denna självbegränsning, vid behov genom att själva övervaka den". Handlingen i fråga föreskriver även tillvägagångssättet för en gradvis eliminering av ett överskott som uppstått genom att den kvot som undertecknarna av dokumentet tidigare tilldelat en av återförsäljarna överskridits. Slutligen sägs att "ett avtalsprotokoll mellan återförsäljarna av bilar av japanskt ursprung på Martinique skall upprättas i enlighet härmed".

40 Det framgår av handlingarna i målet och särskilt av de processledande åtgärder som förstainstansrätten förordnat om att detta mötesprotokoll bifogades en skrivelse som sändes till kommissionen den 25 augusti 1989 av klagandena Cesbron, Asia Motor, Monin Automobiles och EAS inom ramen för undersökningen med anledning av klagomålet av den 29 november 1988.

Protokollet bifogades även det klagomål som ingavs av Somaco den 5 juni 1990. Det kom sålunda till kommissionens vetskap innan det omtvistade beslutet fattades.

41 Vidare åtföljdes mötesprotokollet från detta interministeriella sammanträde av ett dokument, kallat "avtalsprotokoll" (se bilaga 24 till ansökan), undertecknat av var och en av återförsäljarnas lagliga representanter, i vilket det står:

"Följande har överenskommits:

Undertecknade återförsäljare har överenskommit att i samförstånd med myndigheterna rätta oss efter den importkvot för nya fordon av japanskt märke som vi tilldelats av förvaltningen och som fastställts till 15% av den totala marknaden för nya fordon på Martinique, oavsett märke.

Det har beslutats att fördelningen av dessa 15% skall vara densamma som 1982, det vill säga:

— Toyota: 46,93 %

— Nissan: 26,01 %

— Mazda: 15,00 %

— Honda: 7,99 %

— Mitsubishi: 4,07 %

...

Dessutom har undertecknarna tagit del av mötesprotokollet från det interministeriella sammanträdet måndagen den 19 oktober 1987, av vilket ett exemplar är bifogat detta avtalsprotokoll, och godkänner villkoren i det.

Följaktligen skall ett sammanträde hållas vid Martiniques prefektur i början av varje år för att fastställa det antal överensstämmelseintyg (dokument som är nödvändigt för import av en bil) som varje återförsäljare av japanska bilar på Martinique har rätt till under innevarande år enligt de regler som fastställts i nämnda mötesprotokoll och i detta avtalsprotokoll.

Om någon av parterna överträder ovan nämnda regler blir detta avtalsprotokoll ogiltigt."

42 Denna handling fogades även till den tidigare nämnda skrivelse som tillställdes kommissionen den 25 augusti 1989, liksom till Somacos klagomål av den 5 juni 1990.

43 Med stöd av detta bevismaterial finner förstainstansrätten först att detta "avtalsprotokoll" vid ett första påseende är ett starkt indicium på att det förekom ett samförstånd mellan de ifrågavarande importörernas återförsäljare inom departementet Martinique i avsikt att sinsemellan fördela den marknadsandel på 15 procent som näringsidkarna tilldelats av de franska myndigheterna. Förstainstansrätten har konstaterat att det i mötesprotokollet från det interministeriella sammanträdet, som ligger till grund för avtalsprotokollet, inte sägs något om att myndigheterna skulle ha fördelat denna importkvot, utan att fördelningen vid första påseendet förefaller ha genomförts endast på initiativ av de företag som deltog i avtalsprotokollet. Kommissionen uppgav emellertid som svar på en av de skriftliga frågorna från förstainstansrätten att reglerna för fördelning av importvolymen på Martinique, så vitt den kände till, inte hade förändrats mellan 1987 och slutet av 1991.

44 Det framgår sålunda av de handlingar och upplysningar som lämnats till förstainstansrätten att detta fördelningssystem mellan de fem återförsäljarna, såsom det beskrivs i ovan nämnda protokoll, efter förlängning alltjämt var i kraft den 5 december 1991 då kommissionen fattade det omtvistade beslutet. Dessa omständigheter i akten utgör vid ett första påseende ett viktigt indicium på att de fem importörerna hade en reeell handlingsfrihet vid fördelningen av marknaden. Fördelningssystemet kan som sådant omfattas av artikel 85 i fördraget.

45 Därefter bör dessa faktiska omständigheter, som fastställts när det gäller det bevismaterial som sökandena tillhandahållit, jämföras med skälen i det omtvistade beslutet, för att förstainstansrätten skall kunna pröva om kommissionen då den avslog klagomålen på ett korrekt sätt vederlade de ovan analyserade sakuppgifter som klagandena förelagt kommissionen för bedömning.

46 På denna punkt skall erinras om att tio företag omfattades av klagomålen av den 29 november 1988 och den 5 juni 1990: klagomålet av den 29 november 1988 gällde de franska importörerna av de fem japanska märkena Toyota, Honda, Nissan, Mazda och Mitsubishi och klagomålet av den 5 juni 1990

gällde bolagen CCIE, SIDA, SIGAM, SAVA och Auto GM, återförsäljare på ön Martinique av de märken som avses i klagomålet av den 29 november 1988. I det omtvistade beslutet avvisas de två ovannämnda klagomålen, liksom det ursprungliga klagomålet av den 18 november 1985, som kommissionen tolkade så att det endast avsåg artikel 30 i fördraget. Kommissionen anförde dock som svar på en av de skriftliga frågorna från förstainstansrätten att den på eget initiativ bifogat klagomålen av den 29 november 1988 och den 5 juni 1990 "med hänsyn till likheten i förhållandena: samma produkter, samma kritiserade beteende, samma argument, samma krav, etc". Sålunda besvarade kommissionen de klagomål som den förelagts med ett gemensamt svar, grundat på samma skäl för såväl moderlandet Frankrike som departementet Martinique.

47 På sidan 2 i det angripna beslutet anför kommissionen att dess undersökningar visat att de fem ifrågavarande importörernas beteende är ett led i de franska myndigheternas politik i fråga om import av japanska bilar till Frankrike. Inom ramen för denna politik fastställer de nationella myndigheterna inte bara det totala antalet importerade fordon som årligen får föras in i Frankrike, utan också reglerna för fördelningen av dessa fordon, särskilt genom att förbehålla dem åt de ifrågavarande importörerna.

48 För det första finner förstainstansrätten att den enda omständighet som kommissionen åberopat till stöd för det sistnämnda uttalandet framgår av den tidigare nämnda noten från de franska myndigheterna till kommissionen av den 28 november 1989. De franska myndigheternas påstående (se punkt 6 ovan) om att näringsidkarna inte hade någon handlingsfrihet vid tillämpningen av den reglering som de franska myndigheterna infört, vilket påstående rätt och slätt togs in i det omtvistade beslutet, stöds inte av något bevis.

49 För det andra finner förstainstansrätten att kommissionen själv medger att detta påstående gäller såväl för importörerna till moderlandet Frankrike som för deras återförsäljare på Martinique. Vad gäller åtminstone de sistnämnda motsägs detta påstående emellertid direkt vid granskningen av ovan nämnda dokument och särskilt av ovan citerade avtalsprotokoll.

50 Förstainstansrätten finner slutligen att sökandena framlagt andra bevishandlingar som stöder det antagande de ovan analyserande handlingarna givit anledning till och som kommissionen borde ha granskat omsorgsfullt och opartiskt. Förstainstansrätten syftar här dels på en skrivelse av den 1 juli 1987 från det franska ministeriet för industri, infrastruktur, bostäder, trans-

porter och turism, dels på en dom av Tribunal de commerce i Paris av den 16 mars 1990.

51 I den skrivelse av den 1 juli 1987 (se ansökans bilaga 41) som sökandena, utan att motsägas av kommissionen, under det muntliga förfarandet sade sig ha ingivit till kommissionen under undersökningen av klagomålen, förklarar ministern med hänvisning till de risker som parallellimport innebär för systemet med självbegränsning av försäljningen av japanska fordon, att parallellimport, eftersom den direkt konkurrerar med de fem godkända importörernas aktiviteter, riskerar att gradvis inverka på den faktiska ensamrätt som dessa tilldelats i utbyte mot deras löfte om självbegränsning. Ministern tillägger: "om en sådan praxis utvecklas kan det snabbt leda till att de godkända importörerna ifrågasätter hela systemet med självbegränsning". Detta dokument bekräftar redan vid ett första påseende att de ifrågavarande näringsidkarna enligt de franska myndigheternas egen mening inte saknar handlingsfrihet, vilket strider mot skälet för avslag på klagomålen.

52 Likaledes har förekomsten av en konkurrensbegränsande samverkan mellan de fem importörerna fastställts av Tribunal de commerce i Paris i en dom av den 16 mars 1990, vilken också bringats till kommissionens kännedom av klagandena (se bilaga 19 till ansökan), även om den domstolen beslutat att vilandeförklara målet tills kommissionen uttalat sig om de klagomål som förelagts den.

53 På denna punkt finner förstainstansrätten, med hänsyn till samtliga de dokument som förelagts den för dess bedömning, att vad den nationella domstolen funnit utrett och dennas rättsliga bedömning, även om dessa inte var bindande för kommissionen, borde ha föranlett denna att fortsätta sin undersökning i syfte att kontrollera om de upplysningar som de franska myndigheterna lämnat stämde med samtliga de faktiska och rättsliga omständigheter som klagandena förelagt kommissionen för bedömning. Därför var det svarandeinstitutionens skyldighet att på lämpligaste sätt med hänsyn till omständigheterna i fallet försöka att med en tillräcklig grad av säkerhet fastställa om de påstådda förhållandena var riktiga innan den i det första skälet för det omtvistade beslutet gjorde bedömningen att de ifrågavarande importörerna inte "har något handlingsutrymme i detta fall".

54 Emellertid framgår det tillräckligt klart av den nyligen företagna granskningen av samtliga handlingar, och särskilt av kommissionens svar på en av förstainstansrättens skriftliga frågor, att kommissionen trots diskrepansen mellan de franska myndigheternas svar av den 28 november 1989 och de handlingar som klagandena ingivit till den för bedömning, avstod från att efter den 28 november 1989 genomföra någon ytterligare undersökning för att söka efter de upplysningar som ursprungligen efterfrågats eller för att granska riktigheten av de franska myndigheternas svar. Bland annat genomförde kommissionen inte någon ytterligare undersökning efter den 5 juni 1990, då bolaget Somaco ingav sitt klagomål, riktat mot just det förfarande som konstaterats på Martinique.

55 Härav följer att det omtvistade beslutet – i den mån klagomålen avslås med motiveringen att näringsidkarna i fråga inte hade någon handlingsfrihet eller något "handlingsutrymme" trots att denna motivering motsägs av precisa och detaljerade bevis som klagandena förelade kommissionen för bedömning – är behäftat med ett uppenbart bedömningsfel när det gäller de faktiska omständigheterna, vilket drog med sig en felaktig rättslig bedömning av tillämpligheten av artikel 85 i EEG-fördraget på de ifrågavarande näringsidkarnas beteende.

56 Förstainstansrätten skall följaktligen godta sökandenas första grund. Då kommissionen avslog de ansökningar som ingivits till kommissionen grundade den sig emellertid även på den omständigheten att fastställelsen av en överträdelse av gemenskapens konkurrensregler, även om en sådan överträdelse bevisades, inte under de omständigheter som förelåg i förevarande fall kunde ändra sökandenas situation. Trots att det andra skälet för att avslå klagomålen i det angripna beslutet framställs "i ljuset av de konstateranden" som kommissionen gjorde inom ramen för det första skälet för avslaget, vilket skäl – såsom förstainstansrätten funnit – är behäftat med ett uppenbart bedömningsfel när det gäller de faktiska omständigheterna och en rättslig oriktighet, anser förstainstansrätten att detta andra skäl i själva verket är tillräckligt i förhållande till det ovan analyserade första skälet. Förstainstansrätten skall därför ta ställning tll den andra av de fem grunder för ogiltigförklaring som sökandena har gjort gällande och varigenom sökandena i själva verket har ifrågasatt lagenligheten av det andra skälet för kommissionens avslag på deras klagomål.

Den andra grunden, avseende överträdelse av fördraget

Parternas argument

57 Mot kommissionens andra skäl för avslag, enligt vilket "myndigheternas fastställande av totalmängden inte omfattas av artikel 85 och tillämpningen av den bestämmelsen på fördelningen inte skulle kunna medföra ett godkännande" av de klagande bolagen, har sökandena anfört att det inte är förekomsten av en importkvot som de ifrågasätter, utan det faktum att de uteslutits från denna kvot på grund av samverkan mellan de företag som omfattas av den, och att all konkurrens försvunnit genom oföränderliga delkvoter. De har vidare gjort gällande att de franska myndigheternas vägran att godkänna dem som importörer aldrig ifrågasatts i de ingivna klagomålen, eftersom de märken som uteslutits från samverkan även utan ett sådant godkännande inte skulle ha stött på några försäljningshinder, därigenom att försäljningen av dem möjliggjordes genom parallellimport.

58 Som svar på kommissionens argument att sökandena kräver att få delta i en kvotfördelning som de själva betecknar som otillåten, har dessa anfört att de aldrig krävt att få delta i den otillåtna samverkan och att deras klagomål enbart syftar till att återställa den fria konkurrensen på den berörda marknaden, så att de fritt kan bedriva sin verksamhet i lojal konkurrens mellan alla märken av asiatiskt ursprung.

59 Sökandena har för övrigt bestritt kommissionens argument att fastställandet av en överträdelse av artikel 85 inte skulle förändra sökandenas ställning i förhållande till dessa fem importörer eftersom den reglering som de franska myndigheterna infört inte tillåter att andra importörer än de fem omfattas av fördelningen. Sökandena har för det första anfört att de inte strävar efter att omfattas av importkvoten och har gjort gällande att en marknads storlek inte motiverar att antalet näringsidkare på denna marknad begränsas av myndigheterna i en medlemsstat. De har vidare ifrågasatt kommissionens resonemang eftersom det förutsätter att importörerna inte hade något annat val än ett konkurrensbegränsande beteende. I detta hänseende har sökandena gjort gällande att det framgår av bevismaterialet att den påtalade konkurrensbegränsande samverkan är följden av ett samförstånd mellan de ifrågavarande företagen, vilka i början av varje år bland annat kommer överens om delkvoter och fastställer sanktioner för den deltagare som överskrider sin delkvot.

60 Sökandena har slutligen gjort gällande att domstolens fasta rättspraxis fördömer all otillåten samverkan, även då den hänger samman med lagbestämmelser eller med medlemsstaternas praxis (se särskilt dom av den 4 maj 1988 i målet 30/87 Bodson, Rec. 1988, s. 2479). Enligt sökandena har kommissionen själv sagt att den omständigheten att ett företag har samtyckt till ett visst beteende under kraftiga påtryckningar och till och med mot sin egna ekonomiska intressen, inte hindrar att en konkurrensbegränsande samverkan befinns föreligga [se särskilt kommissionens beslut 88/86/EEG av den 18 december 1987 om ett förfarande enligt artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.017 – Fisher-Price/Quaker Oats Ltd – Toyco, EGT 1988, L 49, s. 19)].

61 Kommissionen har påpekat att det enligt dess mening inte finns någon anledning att betvivla att de franska myndigheterna har rätt i sitt påstående att de ifrågavarande företagen inte har någon handlingsfrihet inom ramen för den reglering som myndigheterna infört. Kommissionen har vidare anfört att den omständigheten att sökandena inte beviljats typgodkännande för import och att deras import sålunda måste bedrivas "enskilt" inte är en följd de fem importörernas beteende.

Förstainstansrättens bedömning

62 Sökandena har med denna andra grund för ogiltigförklaring ifrågasatt lagenligheten av det andra skälet för avslag på klagomålen, varigenom det i det angripna beslutet görs gällande att även om det fastställdes att konkurrensreglerna överträtts av de parter som klagomålet gäller, så skulle detta inte förändra klagandenas ställning på marknaden med tanke på att de nekats godkännande (se ovan, punkt 13, in fine).

63 Inom ramen för ovan nämnda processledande åtgärder har förstainstansrätten bett kommissionen att tillhandahålla vissa förtydliganden angående dess tolkning av begreppet "godkännande som importör", till vilket det omtvistade beslutet hänvisar. I en första omgång skriftliga frågor ombads den svarande institutionen att precisera begreppets innebörd och ange om den ansåg att det är handelsrelaterat och därmed kan jämställas med en importlicens eller om det tvärtom sorterar under fransk vägtrafiklagstiftning och därför endast har betydelse för hur fordonen skall godkännas, oavsett deras försäljningsvillkor.

64 Kommissionen besvarade denna första fråga som följer:

"Enligt den information som Frankrike tillställt kommissionen härrör begreppet 'godkännande som importör' från fransk vägtrafiklagstiftning. I artikel 106 i den franska vägtrafikförordningen fastslås nämligen: 'För de fordon eller fordonsdelar som inte är tillverkade eller monterade inom en medlemsstats territorium beviljas dock typgodkännande endast om tillverkaren har en representant i Frankrike som godkänts speciellt av transportministeriet. I så fall sker godkännandet på begäran av nämnda representant.' "

65 I en andra omgång frågor ombads kommissionen bland annat att ange av vilka skäl enligt dess mening endast de fem ifrågavarande importörerna deltog i fördelningen av importvolymen då systemet infördes.

66 Den svarande institutionen besvarade denna nya fråga på följande sätt:

"Vad gäller den sista delen av förstainstansrättens fråga kan kommissionen endast bekräfta att enligt bestämmelserna i artikel 106 i den franska vägtrafikförordningen så får endast bilar av godkända märken importeras. Till följd härav kunde inte de importörer som inte var godkända då systemet med begränsning av import från Japan infördes delta i fördelningen."

67 Förstainstansrätten finner att det framgår av handlingarna i målet att alla fordon för vilka registrering är obligatorisk enligt fransk rätt skall "godkännas" av industriministeriet för att få köras på allmän väg. De japanska tillverkarna omfattas av artikel R 106 i vägtrafikförordningen enligt vilken fordon som tillverkats utanför Europeiska ekonomiska gemenskapens område endast får typgodkännas om tillverkaren har ett av myndigheterna godkänt ombud. Fordon från tillverkare som inte har något sådant ombud, t.ex. de fordon som importeras av sökandena, skall godkännas enligt ett "enskilt" förfarande, vilket beskrivs i en ministeriell förordning av den 19 juli 1954, med senare ändringar. Till skillnad från ett typgodkännande, som gör det möjligt att godkänna ett typfordon – och genom senare kontroller garantera att de fordon som tillverkas verkligen stämmer överens med den godkända modellen – innebär det enskilda godkännandet att det sker fordon för fordon (se beslut av Frankrikes konkurrensråd, 'Conseil français de la concurrence', nr 91-D-52 av den 20 november 1991, bilaga 10 till ansökan).

68 Vad gäller förenligheten med artikel 30 i fördraget av det franska systemet med "enskilt" godkännande, vilket för övrigt inte ifrågasätts inom ramen för detta mål, skall därefter noteras att domstolen har funnit att ett system för

godkännande av fordon som importerats från en annan medlemsstat, där de redan har godkänts, skall göra det möjligt för importören att ersätta kontrollerna med dokument som utfärdats i den exporterande medlemsstaten, i den mån för det första dessa dokument innehåller de nödvändiga upplysningarna på grundval av redan utförda kontroller och, för det andra, kontrollförfarandet inte innebär orimliga kostnader eller dröjsmål (dom av den 11 juni 1987 i målet 406/85 Gofette och Gilliard, Rec. 1987, s. 2525).

69 Kommissionen har sålunda fel när den gör gällande att endast fordon av godkända märken får importeras (se punkt 66 ovan). Godkännandesystemet sådant det är fastställt i gällande nationell rätt avser inte rätten att importera, utan endast frågan huruvida ett godkännande av de importerade fordonen, vilket är nödvändigt för att de skall få köras på allmän väg, skall ske genom typgodkännande eller "enskilt" godkännande. Härav följer att ovan nämnda bestämmelser i den franska vägtrafikförordningen inte i sig kan förhindra direktimport av fordon av importörer som representerar japanska tillverkare än dem som har ombud godkända av det franska ministeriet för industri, infrastruktur, bostäder, transporter och turism. Just sådan är situationen för de tillverkare vilkas bilar klagandeföretagen importerar till Frankrike. I detta perspektiv kunde enligt sökandena varken kvoteringen av importen av fordon med japanskt ursprung eller det av de franska myndigheterna beslutade godkännandeförfarandet, vilka inte ifrågasatts i det aktuella fallet, i sig förhindra att de sökande företagen i enlighet med konkurrensreglerna godkändes att delta i försäljningen av de fordon som inom ramen för kvoteringssystemet får importeras till franskt territorium, på samma sätt som deras konkurrenter som distribuerar godkända märken.

70 Dessutom har sökandena, tvärtemot vad som påstås i den andra delen av motiveringen av kommissionens beslut, aldrig krävt att få delta i den konkurrensbegränsande samverkan som de kritiserat.

71 I enlighet med en fast rättspraxis har den omständigheten att de godkända importörernas konkurrensbegränsande praxis, förutsatt att den bevisas, gynnats eller uppmuntrats av de franska myndigheterna slutligen i sig själv ingen betydelse för tillämpningen av artikel 85 i fördraget (domstolens domar av den 10 januari 1985 i målet 229/83 Leclerc m.fl., Rec.1985, s. 1 och av den 29 januari 1985 i målet 231/83 Cullet och Chambre syndicale des réparateurs automobiles et détaillants de produits pétroliers, Rec. 1985, s. 305).

72 Härav följer att om kommissionen hade ålagt de berörda importörerna att upphöra med det påstått konkurrensbegränsande förfarandet, förutsatt att detta bevisats, hade detta således mycket väl kunnat förändra klagandeföretagens villkor för tillträde till den franska bilmarknaden, oberoende av frågan om de franska myndigheternas godkännande av dem.

73 Följaktligen påstår kommissionen med orätt i det omtvistade beslutet att det inte finns något samband mellan klagandenas intressen och tillämpningen av artikel 85.1 på en praxis som har till syfte eller resultat att begränsa tillträdet till bilmarknaden för fordon av japanska märken till fem särskilda märken. Det omtvistade beslutet uppvisar således en felaktig rättstillämpning.

74 Härav följer dels att kommissionens första skäl att i det omtvistade beslutet avvisa de tre klagomål som sökandena ingivit angående överträdelse av artikel 85 i fördraget grundar sig på en felaktig faktisk och rättslig bedömning av de omständigheter som dessa underställt den för bedömning, dels att det andra skälet för avslag som kommissionen anfört i sig uppvisar en felaktig rättstillämpning. Följaktligen skall det omtvistade beslutet ogiltigförklaras i den mån det gäller artikel 85 i fördraget utan att det är nödvändigt för förstainstansrätten att pröva sökandenas övriga grunder.

Rättegångskostnader

75 Enligt artikel 87.2 i förstainstansrättens rättegångsregler skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom sökandena inte yrkat på detta, skall de bära sina egna rättegångskostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

följande dom:

1) Kommissionens beslut av den 5 december 1991 ogiltigförklaras i den mån det rör artikel 85 i fördraget.

2) Parterna skall bära sina egna rättegångskostnader.

Cruz Vilaça Barrington

Biancarelli Saggio Kalogeropoulos

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 29 juni 1993.

H. Jung
Justitiesekreterare

J. L. Cruz Vilaça
Ordförande